

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศคือการศึกษา ความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมืองขึ้นอยู่กับการศึกษาของคนในบ้านเมืองนั้น ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าการศึกษาคือการลงทุนที่ฉลาดและมีประสิทธิภาพเพราะการศึกษามีค่าใช้จ่ายเพียงช่วยให้ประชากรอ่านออกเขียนได้ และมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอันจะนำไปสู่ความเจริญทางค่านวัตกรรมเท่านั้น แต่ยังคงช่วยฝึกอบรมให้คนมีสติปัญญา คิดเป็น ตัดสินใจได้ถูกต้อง มีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ มีศีลธรรม วัฒนธรรม มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่บ้านเมืองต้องการ แต่ประสิทธิภาพนั้นจะมีมากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับคุณภาพของการศึกษา การศึกษาคือคุณภาพได้ก็ต้องอาศัยครูที่มีความสามารถ ดังนั้นครูจึงเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่ง เป็นหัวใจของการให้การศึกษา เป็นบุคลากรหลักที่จะทำให้การศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ หรืออย่างเชื่องช้าไร้ความหมาย

คณะครุศาสตร์ก็เป็นสถาบันผลิตครูแห่งหนึ่งของประเทศไทยในจำนวนหลาย ๆ สถาบัน ซึ่งโครงการผลิตครูของคณะครุศาสตร์ มีทั้งหลักสูตร 4 ปีและ 2 ปี สำหรับหลักสูตร 2 ปี¹ นั้นผู้เข้าเรียนต้องมีคุณสมบัติโดยย่อดังนี้คือ มีวุฒิปริญญาบัณฑิตหรือเป็นผู้ที่มีวุฒินุปริญญา (ยกเว้นปริญญาและอนุปริญญาทางครู) และจะต้องใช้เวลาเรียนเต็มเวลาอย่างน้อย 2 ปี นิสิตที่เรียนในหลักสูตร 2 ปีนี้ บางคนเคยมีประสบการณ์การสอนมาแล้ว และบางคนก็มีวุฒิศูนย์ เช่น ป.ม.หรือ พ.ม.มาแล้วด้วย แต่นิสิตทุกคนไม่ว่าจะมีวุฒิศูนย์หรือมีประสบการณ์การสอนมาก่อนหรือไม่ก็ตาม ก็ต้องเรียนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ พร้อมทั้งออกฝึกสอนด้วย

¹ คุรุรายละเอียดของหลักสูตรได้ที่ภาคผนวก ก. หน้า 44

ฉะนั้นจึงมีปัญหาว่าในกรณีของนิสิตที่มีประสบการณ์การสอนมาแล้ว จำเป็นหรือไม่ที่จะต้องออกฝึกสอนเช่นเดียวกับนิสิตที่ไม่มีประสบการณ์การสอนเลย ถ้าหากยกเว้นการฝึกสอนให้แก่พวกนี้ เขาจะขาดความรู้ที่ควรจะได้จากการฝึกสอนหรือไม่ กวญเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจใคร่จะศึกษาหาข้อมูลประกอบว่าพวกที่มีและไม่มีประสบการณ์การสอนจะมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาครูภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อจะได้เสนอผลการวิจัยให้ช่วยเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตรฝึกหัดครูของคณะครุศาสตร์ต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเกี่ยวกับการฝึกสอน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งหมายที่จะเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาครูในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของนิสิตที่มีประสบการณ์การสอนกับนิสิตที่ไม่มีประสบการณ์การสอน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้จะเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาครูภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีประสบการณ์การสอนกับที่ไม่มีประสบการณ์สอนเท่านั้น
2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เรียนเต็มเวลาในหลักสูตร 2 ปีและสำเร็จการศึกษาก่อนปีการศึกษา 2514 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ประเภทที่มีประสบการณ์การสอนซึ่งเลือกมาจากนิสิตที่มีวุฒิปริญญาบัณฑิต หรืออนุปริญญา และได้รับวุฒิกู เช่น ป.ม. หรือ พ.ม. พร้อมทั้งมีประสบการณ์สอนมาแล้ว ส่วนประเภทที่ไม่มีประสบการณ์การสอน เลือกมาจากนิสิตที่มีวุฒิปริญญาบัณฑิตหรืออนุปริญญา แต่ไม่มีวุฒิกูและไม่เคยมีประสบการณ์เป็นครูก่อน ใช้จำนวนตัวอย่างประชากรประเภทละ 100 คน รวมทั้งหมด 200 คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้น (Stratified Random Sampling)

3. การวิจัยครั้งนี้จะคำนึงถึงความสามารถโดยทั่วไปเท่านั้น แต่ไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างเพศ อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยนี้ถือว่า

1. คะแนนเฉลี่ยในการเรียนวิชาสถิติเบื้องต้นและการใช้ภาษาอังกฤษ เป็นคะแนนที่วัดความสามารถโดยทั่วไป (General Ability) ของนิสิตได้จริง
2. คะแนนเฉลี่ยในหมวดวิชาครุภาคทฤษฎี เป็นคะแนนที่วัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาครุภาคทฤษฎีของนิสิตได้จริง
3. คะแนนเฉลี่ยในหมวดวิชาครุภาคปฏิบัติ เป็นคะแนนที่วัดสัมฤทธิ์ผลในการฝึกสอนของนิสิตได้จริง
4. คะแนนทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น ได้มาโดยมีหลักการวัดผลและเกณฑ์การให้คะแนนอย่างยุติธรรม ฉะนั้นคะแนนสัมฤทธิ์ผลที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จึงถือว่าเป็นมาตรฐานเชื่อถือได้
5. การสอนของอาจารย์ผู้สอนทุกคน ไม่ว่าจะสอนในปีใด เป็นมาตรฐานอันเดียวกัน และคะแนนที่เก็บรวบรวมได้ถือได้ว่าได้จากการทดสอบที่เชื่อถือได้

สมมติฐานของการวิจัย

เนื่องจากนิสิตที่มีประสบการณ์การสอนมีอายุมากและมีภาระทางครอบครัว ดังนั้นถึงแม้จะคุ้นเคยกับงานสอนมานาน ก็มักจะมีเวลาให้กับการเรียนและกระตือรือร้นกับการเรียนน้อยกว่านิสิตที่ไม่มีประสบการณ์การสอน ฉะนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ว่า

1. นิสิตที่ไม่มีประสบการณ์การสอนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาครุภาคทฤษฎีสูงกว่านิสิตที่มีประสบการณ์การสอน
2. นิสิตที่มีประสบการณ์การสอนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาครุภาคปฏิบัติสูงกว่านิสิตที่ไม่มีประสบการณ์การสอน

ความจำกัดของการวิจัย

การวิจัยนี้อาจไม่สมบูรณ์เนื่องมาจาก

1. การบันทึกสถิติข้อมูลต่าง ๆ ในทะเบียนนิสิต อาจมีความคลาดเคลื่อน
2. สภาพทางร่างกายและจิตใจของนิสิตขณะที่สอบแต่ละวิชา อาจจะผิดปกติไปเนื่องจากการเจ็บป่วยขณะนั้น คณะนันทกฤตศาสตร์ทางการเรียนที่ใช้ในการวิจัยนี้จึงอาจคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงได้
3. เนื่องจากมีเวลาจำกัดและผู้วิจัยไม่สามารถจะติดตามหาผลการเรียนขั้นความรู้เดิมของประชากรมาเป็นตัวแปรที่แสดงถึงความสามารถโดยทั่วไปได้ ตัวแปรที่สมมุติขึ้นแทนความสามารถโดยทั่วไปครั้งนี้ จึงเป็นตัวแทนที่ดีในขอบเขตจำกัด ซึ่งอาจทำให้ผลการวิจัยไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

นิสิต

หมายถึงนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เรียนเต็มเวลาในหลักสูตร 2 ปี และสำเร็จการศึกษา ก่อนมีการศึกษา 2514

นิสิตที่มีประสบการณ์การสอน

หมายถึงนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ที่มีวุฒิปริญญาบัณฑิตหรืออนุปริญญา มาแล้ว และมีวุฒิกูฏก้วย เช่น ป.ม. หรือ พ.ม. และเคย มีประสบการณ์การสอนมาแล้วอย่างน้อยที่สุด 1 ปีการศึกษา

นิสิตที่ไม่มีประสบการณ์การสอน

หมายถึงนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ที่มีวุฒิปริญญาบัณฑิตหรืออนุปริญญา มาแล้ว โดยไม่มีวุฒิกูฏก้วย เช่น ป.ม. หรือ พ.ม. และไม่เคย มีประสบการณ์เป็นครูมาก่อนเลย

สัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนวิชาครู	หมายถึงคะแนนเฉลี่ยสะสมตามหน่วยกิตในหมวดวิชาครู ² ซึ่งใช้แสดงถึงสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนวิชาครูของนิสิต
ความสามารถโดยทั่วไป (General Ability)	หมายถึงสัมฤทธิ์ผลทางการ เรียนวิชา สติปัญญาและการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิชาบังคับ ทั่วไปในหลักสูตร 2 ปี
วิชาครู	หมายถึงวิชาครูในหลักสูตร 2 ปี ได้แก่ 1. วิชาบังคับทั่วไป ³ ทุกรายวิชา ยกเว้นวิชาสถิติ เบื้องต้นและการใช้ภาษาอังกฤษ 2. วิชาบังคับในแขนงวิชาเอก ⁴ ทุกรายวิชา
วิชาครูภาคทฤษฎี	หมายถึงวิชาครูทุกวิชาที่มีการบรรยายในห้องเรียน ยกเว้นการฝึกสอน
วิชาครูภาคปฏิบัติ	หมายถึงการฝึกสอน

² คู่มือในภาคผนวก ก. หน้า 58

³ คู่มือในภาคผนวก ก. หน้า 46

⁴ คู่มือในภาคผนวก ก. หน้า 47 - 50

วรรณคดีอื่นที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

เท่าที่ได้ศึกษามายังไม่พบผู้ใดทำการวิจัยเรื่องนี้เลย แต่มีหลายท่านได้กล่าวว่า
เกี่ยวกับสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียนเด็กหัดครูทั้งภายในประเทศและต่างประเทศดัง
ต่อไปนี้คือ

รายงานการวิจัยที่เปรียบเทียบสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียนประกาศนียบัตร
มัธยมศึกษาครูประถมที่มีพื้นความรู้ต่างกัน มีดังนี้

อัจฉรา วีรพันธุ์⁵ ได้เปรียบเทียบสัมฤทธิผลทางการเรียนของนักเรียน
ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาครูประถม วิทยาลัยครูพิษณุโลก ที่จบมาจากประโยคมัธยมศึกษา
สายสามัญกับพวกที่จบมาจากประโยคมัธยมศึกษาสายอาชีพ ในปีการศึกษา 2510
โดยใช้คะแนนรวมทั้งหมดของนักเรียนเด็กหัดครูประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาครูประถมที่สำเร็จการ
ศึกษาในปีการศึกษา 2510 จำนวน 72 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีพื้นความรู้เดิมจบประโยคมัธยมศึกษา
สายสามัญ 61 คนและสายอาชีพ 11 คน ปรากฏว่าประชากรทั้งหมดไม่ว่าจะมีพื้นความรู้เดิม
จบประโยคมัธยมศึกษาสายสามัญหรือสายอาชีพ ต่างก็มีสัมฤทธิผลทางการเรียนทัดเทียมกัน

ผลการวิจัยของ ชีระ บุญเจริญ⁶ ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียน
เด็กหัดครูประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาครูประถม วิทยาลัยครูอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา
2510 - 2511 เพื่อ

---

⁵ อัจฉรา วีรพันธุ์, "เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ป.ป.
สายสามัญและสายอาชีพ วิทยาลัยครูพิษณุโลก ปีการศึกษา 2510," วารสารวิชาการวิทยาลัย
ครูพิษณุโลก, 1 (สิงหาคม, 2512), 18 - 20.

⁶ ชีระ บุญเจริญ, "การศึกษาเด็กเรียนเด็กหัดครูที่เข้าศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตร
มัธยมศึกษาครูประถม ณ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี ในปีการศึกษา 2510 - 2511," วารสาร
ศูนย์ศึกษา, 6 (มิถุนายน, 2512), 64 - 72.

1. เปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรประโยคครู
ประถมระหว่างนักเรียนที่จบประโยคมัธยมศึกษาสายสามัญกับสายอาชีพ โดยใช้คะแนนจาก
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและคะแนนจากระดับประกาศนียบัตรประโยคครูประถมในหมวด
วิชาการศึกษา

2. เปรียบเทียบผลการเรียนระหว่างรุ่นและระหว่างเพศ

3. หากความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กับคะแนนใน
ชั้นประกาศนียบัตรประโยคครูประถม และคะแนนหมวดวิชาการศึกษานักเรียน

ปรากฏว่า นักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถมที่มีพื้นฐานความรู้จบประโยค
มัธยมศึกษาสายสามัญได้คะแนนเฉลี่ย 2.85 และนักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถม
ที่มีพื้นฐานความรู้จบประโยคมัธยมศึกษาสายอาชีพได้คะแนนเฉลี่ย 2.47 และคะแนนของนักเรียน
ประกาศนียบัตรประโยคครูประถมที่มาจากประโยคมัธยมศึกษาสายอาชีพจะกระจายมากกว่า
คะแนนของนักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถมที่มาจากประโยคมัธยมศึกษาสายสามัญ

ผลการวิจัยของ วารณี นาคบุตร⁷ ได้ศึกษาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน
ประกาศนียบัตรประโยคครูประถม วิทยาลัยครูพระนครหรืออยุธยา จำนวน 100 คน โดย
จำแนกตามพื้นฐานความรู้ประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายแผนกวิทยาศาสตร์ ศิลป ทั่วไปและอาชีพจะ
ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความสามารถของกลุ่ม ได้ใช้การวิเคราะห์ความ
แปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ผลการวิจัยพบว่า
ระดับความมีนัยสำคัญ .05 โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถมที่มีพื้น
ความรู้เดิมจากประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายต่างสาขากัน มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาต่างๆ
แตกต่างกันคือ นักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้จากแผนกวิทยาศาสตร์และแผนกศิลป์มีสัมฤทธิ์ผลทางการ

---

⁷ วารณี นาคบุตร, "สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนประกาศนียบัตร
ประโยคครูประถม," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514). (อักษำเนา).

เรียนวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษสูงสุด ส่วนนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้จากแผนกอาชีวะ มี
สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำสุด และนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้จากแผนกทั่วไปกับ
แผนกอาชีวะ มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษต่ำสุด ส่วนวิชาหลักการสอนและ
วิธีสอนกับวิชาการศึกษา เมื่อคิดคะแนนโดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ประโยคมัธยม
ศึกษาก่อนปลายแผนกวิทยาศาสตร์มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาเหล่านี้สูงสุด นักเรียนที่มา
จากแผนกศิลปและแผนกทั่วไปมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาเหล่านี้รองลงมา ส่วนนักเรียน
ที่มาจากแผนกอาชีวะมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาเหล่านี้ต่ำสุด สำหรับวิชาหลักการศึกษ
โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้จากประโยคมัธยมศึกษาก่อนปลายแผนกวิทยาศาสตร์ มี
สัมฤทธิ์ผลในการเรียนสูงสุด และพวกที่มาจากแผนกศิลป แผนกทั่วไปกับแผนกอาชีวะ ทั้ง 3
แผนกมีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชานี้รองลงมา ส่วนวิชาพัฒนาการวัยเด็กและจิตวิทยานั้น
นักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้ประโยคมัธยมศึกษาก่อนปลายแผนกวิทยาศาสตร์ มีสัมฤทธิ์ผลในการเรียนสูงสุด
ส่วนพวกที่มาจากแผนกศิลป รองลงมาและพวกที่มาจากแผนกทั่วไปกับแผนกอาชีวะมีสัมฤทธิ์
ผลในการเรียนวิชาเหล่านี้ต่ำสุด เมื่อพิจารณาดผลการเรียนโดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนที่มีพื้นฐานคว
ามรู้จากประโยคมัธยมศึกษาก่อนปลายแผนกวิทยาศาสตร์และแผนกศิลปมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
สูงกว่านักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้จากประโยคมัธยมศึกษาก่อนปลายแผนกทั่วไปและแผนกอาชีวะ

นอกจากการศึกษาค้นคว้าดังกล่าวแล้ว ก็ยังมีผลงานวิจัยอื่น ๆ อีก ที่พยายามจะ
ศึกษาให้กว้างไปกว่านี้ โดยการเอานักเรียนที่เรียนในสถานศึกษาต่างกัน หรือหลักสูตรแตก
ต่างกันมาเปรียบเทียบกันในด้านต่างๆ ดังเช่น การวิจัยของ เพ็ญศรี ชีระวราพุกษ์⁸
ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาการศึกษาของนักเรียนฝึกหัดครูหลักสูตรประกาศนียบัตร
ประโยคครูประถมและประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2512 ในวิทยาลัย

⁸ เพ็ญศรี ชีระวราพุกษ์, "เปรียบเทียบผลการเรียนวิชาการศึกษาของนักเรียน
ฝึกหัดครูหลักสูตร ป.ป. และ ป.กศ. ในสถานฝึกหัดครู ประจำปีการศึกษา 2512," (วิทยานิพนธ์
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, 2513). (ฉบับสำเนา).

ครู 8 แห่งทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 777 คน เป็นนักเรียนประกาศนียบัตรประโยค
ครูประถม 329 คนและนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา 448 คน โดยใช้แบบทดสอบ
สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาการศึกษา เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยข้อสอบหมวด
จิตวิทยาและพัฒนาการเด็ก หมวดหลักการศึกษา หมวดหลักการสอนและวิธีสอน ค่าความเชื่อ
ถือได้ของแบบทดสอบมีค่า .85 ปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถมมีความรู้ความเข้าใจในหมวดการ
ศึกษา หมวดจิตวิทยาและพัฒนาการเด็ก กับหมวดหลักการศึกษาสูงกว่าระดับปานกลางเล็กน้อย
มีความรู้ความเข้าใจในหมวดหลักการสอนและวิธีสอนสูงกว่าระดับปานกลางเล็กน้อย
2. นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหมวดจิตวิทยา
และพัฒนาการเด็กกับหมวดหลักการศึกษาต่ำกว่าระดับปานกลางเล็กน้อย มีความรู้ความเข้าใจ
หมวดหลักการสอนและวิธีสอนสูงกว่าระดับปานกลางเล็กน้อย
3. ความรู้ความเข้าใจในหมวดวิชาการศึกษาแต่ละหมวดและรวมทุกหมวดของ
นักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถมและประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา มีความแตกต่างกัน
ในกลุ่มไม่มากนัก
4. นักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถมมีความรู้ความเข้าใจในหมวด
วิชาการศึกษาแต่ละหมวดและรวมทุกหมวด ถือว่านักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ความเข้าใจและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ในหมวดจิตวิทยาและ
พัฒนาการเด็ก หมวดหลักการศึกษา และหมวดหลักการสอนและวิธีสอนของนักเรียนประกาศนียบัตร
ประโยคครูประถมจัดอยู่ในระดับต่ำ แต่ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาอยู่ในระดับ
ปานกลาง และทั้งสองพวกมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. นักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถมมีความสามารถในการถ่ายทอด
ความรู้ และมีความเข้าใจในหมวดหลักการศึกษา และหมวดหลักการสอนและวิธีสอน สูงกว่า
นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นันทิยา ชุมชลา⁹ ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการฝึกสอนของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาและนักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถม เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฝึกสอนของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาและประกาศนียบัตรประโยคครูประถม จากวิทยาลัยครู 8 แห่ง ที่ได้ทำการฝึกสอนนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา ในปีการศึกษา 2512 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา จำนวน 427 คน นักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถม จำนวน 427 คน และอาจารย์นิเทศก์กับครูพี่เลี้ยง จำนวน 427 คน โดยใช้แบบสอบถามวัดผลการฝึกสอนของนักเรียนเกี่ยวกับด้านคุณลักษณะของครู ความสามารถในการใช้ทฤษฎีการศึกษา จำนวน 17 ข้อ เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งมีค่าความเชื่อถือได้ .70 เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลในการฝึกสอนด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two Way Analysis of Variance) ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะของครู

ก. นักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถม มีคุณลักษณะของครู มีความสามารถทางด้านการสอนและการใช้ทฤษฎีการศึกษาสูงกว่าระดับปานกลางมาก

ข. นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา มีคุณลักษณะของครู มีความสามารถทางด้านการสอนและการใช้ทฤษฎีการศึกษาสูงกว่าระดับปานกลางมาก

2. ผลการฝึกสอน

ก. ผลการฝึกสอนในค่านมูคลิกภาพที่แสดงออกในห้องเรียน นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาสูงกว่านักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถม

---

⁹ นันทิยา ชุมชลา, "การศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการฝึกสอนของนักเรียน ป.กศ. และ ป.ป.", (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513). (อัคราเนนา).

ข. ผลการฝึกสอนในด้านนิสัยการทำงานในห้องเรียน นักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถมสูงกว่านักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา

ค. ผลการฝึกสอนในด้าน การเตรียมการสอนของนักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถมสูงกว่านักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา

3. นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา มีผลการฝึกสอนในด้าน การสอนวิธีการสอน อุปกรณ์การสอน การใช้อุปกรณ์การสอนและความสามารถในการใช้ภาษาสูงกว่านักเรียนประกาศนียบัตรประโยคครูประถม

สำหรับรายงานการวิจัยที่เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงที่มีความรู้พื้นฐานต่างกัน ก็มีผลงานวิจัยของ ละเอียด บุญเกิด¹⁰ ซึ่งได้ไต่ถามเรื่องคุณลักษณะของความเป็นครูกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนเพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงในหมวดวิชาบังคับและคุณลักษณะของครูของนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้มัธยมศึกษาปีที่ 5 และประกาศนียบัตรวิชาการศึกษากลุ่มตัวอย่าง ก็อนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครูจันทระเกษม จำนวน 205 คน การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสำรวจคุณลักษณะของครูรวม 9 ประการ และคะแนนการเรียนวิชาสามัญมัธยม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาสามัญ วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของครูที่มีต่อการฝึกสอน และคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ของคุณลักษณะต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนโดยวิธีคิดเกิด (Doo little) สรุปผลได้ดังนี้

1. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีคุณลักษณะของความเป็นครูแตกต่างกัน นักเรียน

¹⁰ ละเอียด บุญเกิด, "คุณลักษณะครูกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2513). (อัคราเนนา).

หญิงมีคุณลักษณะในด้านการศึกษาและควมมีเหตุผลเป็นประจักษ์โดยสูงกว่านักเรียนชาย แต่นักเรียนชายมีคุณลักษณะในด้านส่งเสริมให้กำลังใจสูงกว่านักเรียนหญิง

2. นักเรียนที่มีพื้นความรู้มัธยมศึกษาปีที่ 5 และประกาศนียบัตรวิชาการศึกษามีคุณลักษณะของครูต่างกันเพียงลักษณะเดียว คือด้านสัมพันธภาพกับนักเรียน นักเรียนที่มีพื้นความรู้ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษามีคุณลักษณะด้านสัมพันธภาพกับนักเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีพื้นความรู้มัธยมศึกษาปีที่ 5

3. สำหรับทุกรายวิชาการศึกษา นักเรียนหญิงมีผลการเรียนสูงกว่านักเรียนชาย และนักเรียนที่มีพื้นความรู้ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษามีผลการเรียนในหมวดวิชาการศึกษาสูงกว่านักเรียนที่มีพื้นความรู้มัธยมศึกษาปีที่ 5

4. สำหรับผลการเรียนวิชาภาษาไทย นักเรียนหญิงมีค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนชายเพียงวิชาเดียวคือ หลักภาษาไทย ถ้าพิจารณาทั้งหมวดภาษาไทย นักเรียนหญิงและชายมีผลการเรียนเท่ากัน นักเรียนที่มีพื้นความรู้ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษามีผลการเรียนในวิชาการใช้ภาษาสูงกว่านักเรียนที่มีพื้นความรู้มัธยมศึกษาปีที่ 5 แต่เมื่อพิจารณารวมทั้งหมวดวิชาภาษาไทย นักเรียนทั้งสองพวก มีผลการเรียนไม่แตกต่างกัน

5. สำหรับผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนหญิงมีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนชาย และนักเรียนที่มีพื้นความรู้มัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษก็ว่านักเรียนที่มีพื้นความรู้ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา

6. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรวมของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย แต่นักเรียนที่มีพื้นความรู้มัธยมศึกษาปีที่ 5 และประกาศนียบัตรวิชาการศึกษามีผลการเรียนปานๆ กัน

7. นักเรียนชายมีผลการฝึกสอนดีกว่านักเรียนหญิง แต่เมื่อเปรียบเทียบผลการฝึกสอนระหว่างนักเรียนที่มีพื้นความรู้มัธยมศึกษาปีที่ 5 กับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน

8. คุณลักษณะของความเป็นครู ที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในทางบวก ได้แก่ คุณลักษณะในด้านการสอน แนะนำ เหตุผลและบุคลิกธรรม ส่วนคุณลักษณะที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนในทางลบ ได้แก่ คุณลักษณะในด้านการส่งเสริม เมตตา บุคลิกภาพ อุปการะและสัมพันธ์.

สำหรับการวิจัยของต่างประเทศที่เกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนครู ที่ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางมีดังนี้คือ

โพphanและสแตนดี (Pophan and Standee) ¹¹ ได้ทำการวิจัยเพื่อตอบปัญหาที่ว่า อันคับคะแนนในวิชาการศึกษาจะสูงกว่าอันคับคะแนนในวิชาอื่นหรือไม่ โดยใช้ใบแจ้งผลการเรียน (Transcript) ของครูที่สำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในรัฐอินเดียนา จำนวน 804 คน จากโรงเรียนรัฐบาลในรัฐอินเดียนา 24 แห่ง เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอันคับคะแนนเฉลี่ยของวิชาการศึกษาและวิชาอื่น โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ปรากฏว่าอันคับคะแนนเฉลี่ยในวิชาการศึกษาและวิชาอื่น ไม่มีความแตกต่างกันทั้งครูประถมและครูมัธยม การวิจัยอีกเรื่องหนึ่ง (Wilk and Others) ¹² ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาจิตวิทยาของนักเรียนฝึกหัดครู 4 กลุ่ม คือนักเรียนฝึกหัดครูหญิงวิชาภาษาอังกฤษและวาทศิลป์ จำนวน 110 คน

¹¹ James W. Pophan and Lloyd S. Standee, " Snap Courses in Teacher Education," The Journal of Teacher Education, 11(March, 1960), 31-32.

¹² Roger E. Wilk and Others, " Student Personal Research in Teacher Education," Review of Educational Research, 37 (June , 1967) ,222.

นักเรียนฝึกหัดครูหญิงประถมศึกษ จำนวน 495 คน นักเรียนฝึกหัดครูชายวิชาภูมิศาสตร์จำนวน 104 คน และนักเรียนฝึกหัดครูชายวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 129 คน ในการเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาจิตวิทยา โดยใช้ข้อสอบวิชาจิตวิทยาเป็นเครื่องมือในการวิจัย ปรากฏผลว่าผลการเรียนวิชาจิตวิทยาของนักเรียนทั้ง 4 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนผลการวิจัยของ ดิกสัน (Dickson)¹³ ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกลักษณะ ทักษะติดต่ออาชีพครู ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการที่ศึกษาระหว่างนักเรียนฝึกหัดครูของสหราชอาณาจักรและสหรัฐอเมริกา โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกลักษณะ แบบทดสอบข้อสอบทั่วไปของ MTAI (Minnesota Teacher Attitude Inventory) ข้อสอบวิชาทั่วไปและข้อสอบวิชาการศึกษาของ ETS ปรากฏผลในเรื่องสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาการศึกษาว่า นักเรียนฝึกหัดครูของสหราชอาณาจักรมีความรู้วิชาการศึกษาน้อยกว่านักเรียนฝึกหัดครูสหรัฐอเมริกา และได้สรุปว่าโครงการของสหราชอาณาจักรได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างวิชาทั่วไปและวิชาการศึกษาในด้านความมุ่งหมาย เนื้อเรื่องและความเข้าใจ ได้ผลดีกว่าโครงการของสหรัฐอเมริกา

นอกจากนี้ยังได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมครูในโรงเรียนฝึกหัดครู กังแซนที่แนช (Nash)¹⁴ ได้ศึกษากันคว้าเพื่อเปรียบเทียบว่า การเตรียมครูมัธยมโดยให้เรียนวิชาการศึกษาระยะเวลา 2 ชั่วโมงและระยะ 1 ชั่วโมง จะให้ผลแตกต่างกันหรือไม่ โดยใช้แบบสอบ

¹³ George E. Dickson, "International Teacher Education Research: The New Frame of Reference for Teacher Education Reform," The Journal of Teacher Education, 18 (February, 1967), 217-224.

¹⁴ Curtis E. Nash, "A Comparison of Two Plans for the Preparation of Secondary School Teachers," Journal of Educational Research, 68 (May, 1955) 687-692.

ตามเป็นเครื่องมือทดสอบครูมัธยมที่จบจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาแห่งเซนต์ริชมิชิแกน (Central Michigan College of Education) จำนวน 77 คน เป็นครูมัธยมที่เรียนวิชาการศึกษาาระยะ 2 ชั่วโมง 48 คน เรียนระยะละ 1 ชั่วโมง 29 คน ผลการค้นคว้าปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องคุณลักษณะของครูทั้งสองกลุ่ม แต่ครูกลุ่มแรกสามารถนำหลักการสอนไปใช้ได้ดีกว่าครูกลุ่มหลัง เช่นเดียวกับที่ ฮัลลิเวล (Halliwell)¹⁵ ได้อ้างถึงการวิจัยของเบอร์รี่และคณะ (Berry and Others) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมเป็นครูและความสำเร็จของผู้เริ่มเป็นครูในรัฐฟลอริดา ซึ่งเป็นรัฐที่ไม่บังคับให้ครูเรียนวิชาการสอน โดยเปรียบเทียบความสำเร็จของครูประถมที่เรียนวิชาการสอนมากกว่า 1 รายวิชาว่าจำนวน 21 คนกับผู้ที่ไม่ได้เรียนวิชาการสอนจำนวน 15 คน ใช้คะแนนจากทะเบียน การสังเกตและแบบวัดเทคนิคในการสอน เป็นเครื่องมือในการค้นคว้า ผลปรากฏว่า ครูที่ได้รับการอบรมเต็มที่จะมีความสำเร็จในทุกด้านมากกว่าครูที่ไม่ได้รับการเตรียมเพื่อประกอบอาชีพครู หรือได้รับการเตรียมน้อยกว่า เบอร์รี่ (Berry) ได้สรุปว่าวิชาการสอนส่งผลต่อความสำเร็จในการสอน นอกจากนี้ ฮัลลิเวล (Halliwell)¹⁶ ยังได้กล่าวถึงการวิจัยของคูเปอร์และเอลส์เบอรี่ (Cooper and Elsbery) ว่าได้ศึกษาเปรียบเทียบโปรแกรมในการฝึกหัดครู 2 แบบ พบว่าครูที่ได้เรียนวิชาการศึกษาตลอดช่วงเวลา 4 ปี จะมีประสิทธิภาพในการสอนสูงกว่าครูจากวิทยาลัยเดียวกันแต่เรียนวิชาการศึกษาเฉพาะในช่วง 2 ปีหลัง

¹⁵ Joseph W. Halliwell, "A Review of the Research Comparing the Teaching Effectiveness of Elementary School Prepared in Intensive Teacher Training Programs and in the Regular Undergraduate Programs," The Journal of Teacher Education, 15 (June, 1964), 190-191.

¹⁶ Ibid., p.185

ส่วน เจรัลด์ (Gerald)¹⁷ ได้ศึกษาถึงผลการเตรียมตัวก่อนออกไปเป็นครู ก็พบว่าครู
 ที่ไม่ได้รับการเตรียมตัวในสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการสอน จะใช้เวลาในการปรับตัวให้เข้ากับ
 การสอน นานกว่าครูที่ได้รับการเตรียมในทางนี้ อย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อใช้แบบสำรวจทัศนคติ
 ของครูที่เรียกว่า Minnesota Teacher Attitude Inventory (MTAI)
 วัตรครูทั้งสองกลุ่มนี้แล้ว ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกัน.

---

¹⁷ Charles M. Gerald, " A Study of the Adequacy of Professional Preparation for Teaching Disadvantaged Children as Perceived by Selected Elementary Teachers," Dissertation Abstracts, 27 (October ,1960), 690.